

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta: Daniel Sviták

Název práce: MIGRACE A JEJÍ DOPAD NA FISKÁLNÍ VÝVOJ VYBRANÝCH ZEMÍ

EVROPSKÉ UNIE V 21. STOLETÍ.....

Jméno oponenta práce: Pavel Potužák

	1	2	3	4
Hodnocení tématu samého (bez ohledu na studenta):				
1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?	x	☐	☐	☐
1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?	x	☐	☐	☐
1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu?	☐	x	☐	☐
1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?	☐	x	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 1.1: Autor se pokusil analyzovat, zda migrace do Evropské unie v posledních patnácti letech vedla k růstu veřejných výdajů a deficitu veřejných rozpočtů v zemích EU.

Popř. ostatní:

2. Hodnocení struktury a logické provázanosti práce:

2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?	☐	x	☐	☐
2.2 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?	x	☐	☐	☐
2.3 Jak vhodně zvolil autor metody ve vztahu k tématu?	x	☐	☐	☐
2.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?	x	☐	☐	☐
2.5 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry?	☐	x	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 2.1: Práce se vyznačuje standardní strukturou. Některé její sekce zejména v empirické části však nejsou příliš přehledné.

Bod 2.5: Splněno.

Popř. ostatní:

3. Hodnocení kvality textu práce:

3.1 Jak hluboce a kvalitně autor téma analyzoval?	☐	x	☐	☐
3.2 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?	☐	x	☐	☐

3.3 Nakolik autor naplnil vytčený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?	☐	x	x	☐
3.4 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?	☐	x	x	☐
3.5 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou, resp. analytickou část práce?	x	x	☐	☐
3.6 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní a jakou obsahují míru přidané hodnoty?	☐	x	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 3.2: Cíl byl zformulován vcelku jasně...

Bod 3.3: ... a lze konstatovat, že byl naplněn, avšak s jednou výjimkou. V zadání autor uvádí, že bude využit VAR model a kointegrační analýza. V samotné práci se však ani jedna z metod nevyskytuje.

Bod 3.4: V teoretické části práce autor stručně vymezuje úlohu fiskální politiky. Následně představuje základní přístupy k teorii migrace. Následuje krátký popis státu blahobytu a důvody, které by mohly vést k růstu imigrace v závislosti na jeho velikosti. Podrobněji se zabývá dopady různých forem fiskálních výdajů na různé skupiny migrantů dle kvalifikační úrovně. Hluběji se dále zamýšlí nad důvody, proč by mohlo být fiskální břemeno z migrace odsunuto na další generace, na potomky migrantů.

K teoretické části mám následující poznámky.

Zprv je třeba říci, že některé pasáže této části mají až příliš učebnicový charakter. Nebylo třeba čtenáře zdržovat základními přístupy ke státu blahobytu, naopak teoretické modely migrace mohly být rozpracovány podrobněji.

Tato sekce má dále následující vady:

Autora je třeba upozornit, že ne všechny statky, které vláda financuje, jsou veřejné dle definice ekonomické teorie (str. 3).

V rovnici (1) na str. 4 není explicitně uvedeno, zda se jedná o dluh v reálném vyjádření.

V rovnici (2) na str. 5 nejsou definovány poměrové ukazatele dluhu.

Autor nevysvětluje, proč musí být současná hodnota dluhu rovna nule (str. 5).

Rovnice nejsou číslovány standardně, autor vždy začíná od rovnice (1) na dané stránce.

Na str. 21 nahoře autor uvádí první a druhé derivace, aniž by určil jejich znaménko, a tak není jasná interpretace jeho výkladu.

V rovnici (1.8) na str. 25 nejspíše chybí suma ve jmenovateli, či jiný výraz pro agregaci.

Bod 3.5: Jádrem práce je část empirická. V ní se autor pomocí modelů simultánních rovnic a fixních efektů pro panelová data pokouší analyzovat, zda migrační toky do EU vyvolaly růst

vládních výdajů a následně růst deficitu veřejných financí. Z dané sekce lze usuzovat, že se autor v příslušných metodách slušně orientuje a je schopen je aplikovat na netriviální téma. Dle jeho odhadů se ukazuje, že migrace vedla k růstu výdajů států, avšak dopad na vyšší deficit nebyl nalezen (spíše naopak). Dále autor ukázal na skutečnost, že migranti s nižší kvalifikací jsou přitahováni vyššími sociálními transfery.

V některých oblastech a vrstvách však práce nenaplnila svůj potenciál. Je možné, že autor DP dokončoval ve spěchu, a tak daná sekce obsahuje mnoho formálních i obsahových vad, které kazí jinak dobrý dojem z práce.

Reportování výsledků z regresí nemá obvyklou formu ze žurnálů (str. 46 a dále).

Tabulky (například na str. 53) nejsou příliš přesně popsány a pro čtenáře není snadné se orientovat, kterou regresi má autor zrovna na mysli.

Na str. 38 není jasné, o kterých rovnicích autor hovoří.

Autor pouze stručně zmiňuje nestacionaritu řad, se kterými pracuje, avšak nediskutuje již možná řešení (str. 54-55).

Autor nevytváří regrese pro RE (random effects) a nevysvětluje proč.

Bod 3.6: Přínosem práce je odhad dopadů migrace na rozpočty zemí EU. Není pochyb, že práce přináší v této oblasti jisté nezanedbatelné vhledy.

Popř. ostatní:

4. Hodnocení formy a stylu práce:

4.1 Jaká je formální úprava práce?	☐	x	x	☐
4.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?	☐	☐	x	☐
4.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie?	☐	☐	x	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 4.2: Frejka et al. (2008) zmíněný na str. 18 není uveden v seznamu literatury. Totéž platí pro Baltagi (2004) na str. 32.

Seznam literatury není pečlivě zpracován. Seřazení dle abecedy není přesné, článek Woo (2001) je uváděn jako forthcoming, atd.

Daná odvození na str. 4 a 5 také nejsou citována k příslušné literatuře.

Popř. ostatní: Práce obsahuje chybné psaní čárek ve větách a občasné gramatické chyby („v regresy“ str. 40, atd.). Množství chyb se zvětšuje zejména ke konci DP. Autor nejspíše dopisoval práci ve velkém spěchu. Autor si příliš nelámal hlavu s rozdělením textu do odstavců, čímž by se významně zvýšila přehlednost čtení (str. 9).

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.

Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.

5. Celkové hodnocení (*Nutno uvést konstatování, jestli práce splňuje z hlediska kvality obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF, zdali je práce doporučena k obhajobě či nikoli. Může být navržena i na zvláštní ocenění apod.):*

Práce splňuje požadavky a doporučuji ji k obhajobě. Mé hodnocení má v různých částech práce velký rozptyl. Hloubkou analýzy se blíží výbornému výsledku, formální úpravou, teoretickou fundací a stylem se řadí k pracím podprůměrným. Proto navrhuji celkovou známku „velmi dobře“.

6. Otázky a připomínky k obhajobě:

Jak vysvětlíte fakt, že v chudých zemích je méně lidského kapitálu, který by zde tedy měl mít vyšší výnos, avšak tento výrobní faktor přesto emigruje do zemí bohatších, jež se vyznačují relativní hojností lidského kapitálu.

Kromě relativní velikosti sociálních transferů na celkových výdajích vlády, nehraje podle Vás roli i jejich celková velikost na hlavu při rozhodování migrantů?

Jak byste ve Vašem modelu zohlednil skutečnost, že mezi změnou sociální politiky vlády a změnou chování migranta může existovat dlouhé období? Obdobná otázka platí i pro reakci vlády na změnu velikosti migrace.

Navržená známka: velmi dobře

Datum: 16.6. 2020

.....
Podpis oponenta práce

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.

Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.